

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NARODNOJ BANC SRBIJE

Član 1.

U Zakonu o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – dr. zakon, 44/2010, 76/2012 i 106/2012), član 4. menja se i glasi:

„Član 4.

Narodna banka Srbije obavlja sledeće funkcije:

- 1) utvrđuje i sprovodi monetarnu i deviznu politiku;
- 2) pravlja deviznim rezervama;
- 3) tvrdi i sprovodi, u okviru svoje nadležnosti, aktivnosti i mere radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema;
- 4) zdaje novčanice i kovani novac i upravlja tokovima gotovine;
- 5) uređuje, kontroliše i unapređuje nesmetano funkcionisanje platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa zakonom;
- 6) izdaje i oduzima bankama dozvole za rad, vrši kontrolu boniteta i zakonitosti poslovanja banaka i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;
- 7) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje delatnosti osiguranja, vrši kontrolu ove delatnosti, odnosno nadzor nad njenim obavljanjem, izdaje i oduzima ovlašćenja za obavljanje pojedinih poslova iz delatnosti osiguranja i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;
- 8) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, vrši nadzor nad obavljanjem ovih poslova i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijski lizing;
- 9) izdaje i oduzima društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima dozvole za rad i dozvole za upravljanje tim fondovima, vrši nadzor nad ovom delatnošću i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi;
- 10) izdaje i oduzima platnim institucijama dozvole za pružanje platnih usluga, a institucijama elektronskog novca dozvole za izdavanje elektronskog novca, vrši nadzor nad pružanjem platnih usluga i izdavanjem elektronskog novca, a obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge;
- 11) obavlja poslove zaštite prava i interesa korisnika usluga koje pružaju banke, društva za osiguranje, davaoci finansijskog lizinga, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca, u skladu sa zakonom;
- 12) utvrđuje ispunjenost uslova za pokretanje postupaka restrukturiranja banaka, odnosno članova bankarske grupe i sprovodi ove postupke, odlučuje o instrumentima i merama koje će se preduzeti u restrukturiranju i obavlja druge poslove u vezi s restrukturiranjem banaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;

13) izdaje i oduzima operatorima platnog sistema dozvole za rad ovog sistema, vrši nadzor nad njihovim poslovanjem i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge;

14) obavlja zakonom, odnosno ugovorom utvrđene poslove za Republiku Srbiju ne ugrožavajući pritom samostalnost i nezavisnost iz člana 2. ovog zakona;

15) obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.”.

Član 2.

U članu 8a st. 1. i 2, reči: „člana 4. stav 1. tač. 4) do 7) ovog zakona” zamenjuju se rečima: „člana 4. tač. 6) do 11) ovog zakona”.

Član 3.

U članu 11. stav 1. menja se i glasi:

„Narodna banka Srbije može biti članica međunarodnih finansijskih organizacija i institucija i može sarađivati sa stranim centralnim bankama, telima nadležnim za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, telima nadležnim za restrukturiranje finansijskih institucija i drugim regulatornim telima, kao i s finansijskim i kreditnim institucijama, o čemu obaveštava Narodnu skupštinu u svom godišnjem izveštaju o poslovanju i rezultatima rada.”.

Član 4.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor donosi propise i druge opšte akte u oblasti kontrolne i nadzorne funkcije nad finansijskim institucijama u skladu sa zakonom.

Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor rešenjem odlučuje o davanju i oduzimanju bankama dozvola za rad, o davanju i oduzimanju društvima za osiguranje dozvola za obavljanje poslova osiguranja, o davanju i oduzimanju dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga, o davanju i oduzimanju društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima dozvola za rad i dozvola za upravljanje tim fondovima, kao i o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije nad ovim finansijskim institucijama.

Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor rešenjem odlučuje i o davanju i oduzimanju platnim institucijama dozvola za pružanje platnih usluga, kao i o davanju i oduzimanju institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje ovog novca.”.

Član 5.

Posle člana 15. dodaje se član 15a, koji glasi:

„Član 15a

Izvršni odbor donosi propise i druge opšte akte u oblasti restrukturiranja banaka u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke.

Izvršni odbor odlučuje o usvajanju plana restrukturiranja, otklanjanju prepreka za restrukturiranje, otpisu i konverziji kapitala, izboru lica koje vrši nezavisnu procenu vrednosti imovine i obaveza, pokretanju postupka restrukturiranja, kao i o instrumentima i merama koje se preduzimaju u restrukturiranju, a donosi i druge pojedinačne akte u postupku restrukturiranja banke i bankarske grupe, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke.

Izuzetno od člana 15. stav 2. ovog zakona, Izvršni odbor rešenjem odlučuje o oduzimanju bankama dozvola za rad i o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog

postupka, odnosno postupka likvidacije banke – ako se dozvola za rad oduzima i postupak stečaja, odnosno likvidacije banke pokreće usled pokretanja, odnosno sprovođenja postupka restrukturiranja banke.”.

Član 6.

U članu 18. stav 1. tačka 3) reči: „Izvršnog odbora i Saveta” zamenjuju se rečima: „Izvršnog odbora, Saveta i Uprave za nadzor”.

Član 7.

U članu 21a stav 1. menja se i glasi:

„Uprava za nadzor:

1) obavlja poslove kontrole, odnosno nadzora i zaštite iz člana 4. tač. 6) do 11) ovog zakona (u daljem tekstu: nadzor nad finansijskim institucijama).

2) donosi pojedinačne akte u oblasti nadzora nad finansijskim institucijama, osim akata iz čl. 15. i 15a ovog zakona;

3) predlaže Izvršnom odboru donošenje propisa i pojedinačnih akata iz člana 15. ovog zakona;

4) nalaže i preduzima mere prema finansijskim institucijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje finansijskih institucija, osim mera iz člana 15a ovog zakona i drugih mera koje se preduzimaju u vezi s restrukturiranjem banke i bankarske grupe u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke.”.

Član 8.

Posle člana 21a dodaje se član 21b, koji glasi:

„Član 21b

Poslovi nadzora nad finansijskim institucijama i poslovi koji se odnose na restrukturiranje banaka obavljaju se u Narodnoj banci Srbije na način kojim se obezbeđuju njihova samostalnost i organizaciona razdvojenost u odnosu na druge funkcije i poslove Narodne banke Srbije i kojim se sprečava sukob interesa.

Poslovi nadzora nad finansijskim institucijama i poslovi koji se odnose na restrukturiranje banaka obavljaju se u Narodnoj banci Srbije na način kojim se obezbeđuju odvojeno rukovođenje svakim od tih poslova i njihova organizaciona razdvojenost, te kojim se sprečava sukob interesa.

Narodna banka Srbije unutrašnjim opštim aktima bliže uređuje saradnju i razmenu podataka između organizacionih jedinica u čijem su delokrugu poslovi iz stava 2. ovog člana.”.

Član 9.

U članu 24. stav 1. tačka na kraju stava zamenjuje se zapetom i dodaju reči: „kao i o davanju i oduzimanju dozvola iz člana 59. ovog zakona.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Izvršni odbor je dužan da najmanje jednom u tri meseca Savetu dostavi izveštaj o aktivnostima i aktima iz člana 15a ovog zakona.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 10.

U članu 26. stav 1. reči: „ako im radni odnos prestane zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju,” – brišu se.

Član 11.

U članu 27. stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 12.

Član 38. menja se i glasi:

„Član 38.

Narodna banka Srbije može bankama, radi obezbeđenja njihovih redovnih potreba za likvidnošću, odobravati kredite s rokom dospeća do godinu dana, na osnovu zaloge hartija od vrednosti.

Narodna banka Srbije može odobriti kratkoročni kredit za održavanje likvidnosti solventnoj banci kojoj je hitno potrebno privremeno obezbediti likvidnost, i to na osnovu zaloge hartija od vrednosti, deviza i drugih odgovarajućih sredstava obezbeđenja.

Narodna banka Srbije uređuje vrstu i kvalitet sredstava obezbeđenja na osnovu kojih odobrava kredite iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i uslove i način odobravanja tih kredita.”.

Član 13.

U članu 45. tačka 3) menja se i glasi:

„3) uslove i način zamene efektivnog stranog novca u devize i deviza u efektivni strani novac, zamene efektivnog stranog novca, odnosno deviza u jednoj valuti za efektivni strani novac, odnosno devize u drugoj valuti, kao i zamene oštećenog i vanoptičajnog efektivnog stranog novca;”.

Član 14.

Posle člana 57. dodaje se član 57a, koji glasi:

„Član 57a

Narodna banka Srbije izdaje prigodni kovani novac i numizmatički novac.

Prigodni kovani novac je zakonsko sredstvo plaćanja.

Odluku o izdavanju novca iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije donosi povodom istorijskih, naučnih, kulturnih, sportskih, humanitarnih ili drugih događaja koji su od opšteg značaja za Republiku Srbiju ili su od međunarodnog značaja, na inicijativu Vlade ili na svoju inicijativu.

Odlukom iz stava 3. ovog člana naročito se utvrđuje količina novca koji se izdaje, kao i njegova nominalna vrednost, odnosno prodajna cena, sastav, apoenska struktura i osnovna obeležja.

Narodna banka Srbije može da prodaje novac iz stava 1. ovog člana – neposredno ili preko ovlašćenih lica.

Kad u svom poslovnom objektu neposredno prodaje novac iz stava 1. ovog člana ili druge proizvode specijalizovane organizacije u njenom sastavu – na Narodnu banku Srbije ne primenjuje se zakon kojim se uređuje trgovina.

Narodna banka Srbije bliže propisuje uslove i način izdavanja novca iz stava 1. ovog člana.”.

Član 15.

Naslov iznad člana 59. i član 59. menjaju se i glase:

„Platni sistemi**Član 59.**

Narodna banka Srbije vodi računa o efikasnom i sigurnom funkcionisanju i razvoju platnih sistema i, u skladu sa zakonom, donosi propise kojima se uređuju ovi sistemi.

Guverner donosi propise iz stava 1. ovog člana i druge opšte akte u oblasti platnih sistema i rešenjem odlučuje o davanju i oduzimanju operatorima platnog sistema dozvola za rad ovog sistema.”.

Član 16.

U članu 62. stav 1. tačka na kraju stava zamenjuje se zapeatom i dodaju reči: „niti može davati garancije za izmirenje obaveza tih subjekata ili na drugi način obezbeđivati izmirenje njihovih obaveza.”.

Član 17.

Posle člana 65. dodaju se glava IVa i čl. 65a i 65b, koji glase:

„IVa FUNKCIJA RESTRUKTURIRANJA BANAKA**Član 65a**

Pri sprovođenju restrukturiranja banke, odnosno člana bankarske grupe i vršenju drugih ovlašćenja u vezi s tim restrukturiranjem, Narodna banka Srbije ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju banke, odnosno člana bankarske grupe, kao i u poslovne knjige i drugu dokumentaciju lica koja su s njima povezana imovinskim, upravljačkim ili poslovnim odnosima.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način vršenja ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, u skladu sa ovim i drugim zakonom.

Član 65b

Radi obavljanja funkcije restrukturiranja banaka, odnosno člana bankarske grupe, Narodna banka Srbije sarađuje sa agencijom nadležnom za osiguranje depozita, s domaćim organima i institucijama nadležnim za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, sa stranim telima nadležnim za restrukturiranje finansijskih institucija i za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, kao i s drugim nadležnim telima.

Narodna banka Srbije može podatke pribavljene u obavljanju funkcije restrukturiranja banaka razmenjivati sa organima, institucijama i telima iz stava 1. ovog člana u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.”.

Član 18.

U članu 71. stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4. do 8. postaju st. 3. do 7.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 4, reči: „st. 2, 3. i 4.“ – brišu se.

Član 19.

U članu 72a stav 2. posle reči: „Guverner” dodaju se reči: „ili lice koje on ovlasti”.

Član 20.

Posle člana 78. dodaje se član 78a, koji glasi:

„Član 78a

Narodna banka Srbije nije obveznik poreza na dobit pravnih lica, kao ni drugih direktnih poreza i sudskih i drugih taksi i naknada od čijeg su plaćanja izuzeti državni organi i organizacije.”.

Član 21.

U članu 84. stav 1. reči: „i izbor zaposlenih sa posebnim ovlašćenjima” brišu se.

Stav 2. briše se.

Član 22.

Član 86b menja se i glasi:

„Član 86b

Narodna banka Srbije, guverner, viceguverneri, direktor Uprave za nadzor i drugi zaposleni ne odgovaraju za štetu koja nastane u obavljanju poslova Narodne banke Srbije, osim ako se dokaže da nisu postupali u dobroj veri.

Za štetu iz stava 1. ovog člana, zaposleni iz tog stava ne mogu odgovarati ni nakon prestanka radnog odnosa u Narodnoj banci Srbije, odnosno prestanka vršenja funkcije.

Narodna banka Srbije snosiće troškove zastupanja lica iz stava 1. ovog člana u sudskim i upravnim postupcima pokrenutim u vezi s poslovima iz tog stava.

Narodna banka Srbije snosiće troškove iz stava 3. ovog člana i licima kojima je prestao radni odnos u Narodnoj banci Srbije.

Ako je u odgovarajućem postupku pravnosnažnom odlukom utvrđeno da su lica iz stava 1. ovog člana pričinila štetu iz tog stava namerno ili krajnjom nepažnjom, ova lica su dužna da Narodnoj banci Srbije nadoknade troškove zastupanja iz stava 3. ovog člana, kao i iznos isplaćene štete u skladu sa zakonom.”.

Član 23.

Narodna banka Srbije uskladiće Statut Narodne banke Srbije sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, a svoje unutrašnje opšte akte u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog statuta.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prigodnom kovanom novcu („Službeni list SRJ”, br. 46/96).

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju ovlašćenja Narodne banke Srbije u vezi s restrukturiranjem banaka primenjuju se od 1. jula 2015. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 95. stav 3. i članu 97. tačka 6. Ustava RS, kojima je uređeno da se o Narodnoj banci Srbije donosi zakon, kao i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, monetarni, bankarski i devizni sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – dr. zakon, 44/2010, 76/2012 i 106/2012) (u daljem tekstu: Zakon) sveobuhvatno su i sistematično uređeni položaj, ciljevi, funkcije, organi i organizacija Narodne banke Srbije, kao i njen odnos prema organima i organizacijama Republike Srbije, a učinjen je i korak više ka približavanju međunarodnim institucijama i uporednopravnoj praksi centralnog bankarstva.

Pošto se Zakonom o platnim uslugama („Službeni glasnik RS“, br. 139/2014), koji će se primenjivati od 1. oktobra 2015. godine, Narodnoj banci Srbije poveravaju dodatna ovlašćenja u oblasti supervizije nad pružanjem platnih usluga i izdavanjem elektronskog novca – neophodno je s tim uskladiti Zakon, proširiti funkcije Narodne banke Srbije i Upravi za nadzor omogućiti da vrši nadzor i nad ovim poslovima, a posebno nad poslovanjem novih finansijskih institucija (platnih institucija i institucija elektronskog novca), te obezbediti adekvatnu zaštitu korisnika usluga koje će one pružati, kroz proširenje funkcije Narodne banke Srbije koja se odnosi na zaštitu prava i interesa korisnika finansijskih usluga.

Zakonom o platnim uslugama predviđen je i nadzor Narodne banke Srbije nad poslovanjem platnih sistema, pa su izvršena potrebna usklađivanja u vezi s nadležnostima Narodne banke Srbije u ovoj oblasti.

S obzirom na to da se predloženim Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o bankama (čije se donošenje predlaže istovremeno s donošenjem ovog zakona) Narodnoj banci Srbije poveravaju nove nadležnosti u vezi s restrukturiranjem banaka – neophodno je i u Zakonu utvrditi jasne osnove za vršenje ove nove funkcije, te propisati koji će organ Narodne banke Srbije biti nadležan da donosi propise i pojedinačne akte u oblasti restrukturiranja banaka.

Takođe, preciziraju se odredbe koje se tiču odobravanja kratkoročnih kredita bankama i zabrane monetarnog finansiranja, u skladu s pravnim aktima Evropske unije i standardima savremenog centralnog bankarstva.

Pored toga, ovim izmenama i dopunama Zakona jasnije se razdvajaju monetarna i nadzorna funkcija Narodne banke Srbije – preciziranjem podele nadležnosti za donošenje pojedinačnih akata iz oblasti nadzora nad finansijskim institucijama između Izvršnog odbora i Uprave za nadzor.

Pošto postoji pravna praznina što se tiče izdavanja numizmatičkog novca u Republici Srbiji, kao i izvesni problemi i nedoslednosti u uređivanju izdavanja i distribucije prigodnog kovanog novca – ovim izmenama i dopunama Zakona uređena su i ta pitanja.

Dakle, osnovni cilj donošenja ovog zakona jeste usklađivanje sa Zakonom o platnim uslugama i Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o bankama. Osim toga, ovim izmenama i dopunama Zakon se dalje usklađuje s pravnim aktima Evropske unije i standardima savremenog centralnog bankarstva.

Analiza efekata predloženog zakona pokazala je da će rešenja sadržana u njemu pozitivno uticati na organizaciju i poslovanje Narodne banke Srbije, odnosno da će doprineti efikasnijem vršenju njenih funkcija, a samim tim i uspešnijem ostvarivanju propisanih ciljeva.

U pripremi rešenja koja se predlažu razmatrane su mogućnosti da se uočeni problemi reše i bez predlaganja ovih izmena i dopuna, ali je ipak zaključeno da se jedino izmenama zakonskih odredaba može izvršiti potrebno usklađivanje sa Zakonom o platnim uslugama i Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o bankama.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. menja se član 4. Zakona, kako bi se dodale nove funkcije koje se Narodnoj banci Srbije poveravaju u skladu sa Zakonom o platnim uslugama i Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o bankama. To su najpre izdavanje i oduzimanje platnim institucijama dozvola za pružanje platnih usluga, izdavanje i oduzimanje institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje ovog novca, nadzor nad pružanjem platnih usluga i izdavanjem elektronskog novca i obavljanje drugih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge (tačka 10). S obzirom na odredbu člana 8a Zakona, kojom je propisano obrazovanje Uprave za nadzor radi obavljanja funkcija iz člana 4. tač. od 6) do 11) Zakona – delokrug Uprave za nadzor bi se proširio i na nadzor nad pružanjem platnih usluga i izdavanjem elektronskog novca. Takođe, da bi se zaokružio sistem zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga koji se obezbeđuje kroz poslove koje obavlja Uprava za nadzor – u tački 11) dodaju se i ove nove finansijske institucije, a ta zaštita obuhvatiće i korisnike platnih usluga koje pruža javni poštanski operator, odnosno imaoce elektronskog novca koji taj operator eventualno bude izdavao, što do sada nije bio slučaj.

Pored toga, propisuje se nadležnost Narodne banke Srbije da utvrđuje ispunjenost uslova za pokretanje postupaka restrukturiranja banaka, odnosno članova bankarske grupe i da te postupke sprovodi, kao i da odlučuje o instrumentima i merama koje se će preduzeti u restrukturiranju i da obavlja druge poslove u vezi s restrukturiranjem banaka, u skladu sa Zakonom o bankama (tačka 12). U skladu s principima sadržanim u pravnim aktima Evropske unije i preporukama međunarodnih finansijskih institucija, ovi poslovi će se u Narodnoj banci Srbije obavljati na način kojim se obezbeđuje odvojeno rukovođenje svakim od tih poslova i njihova organizaciona razdvojenost od poslova koje obavlja Uprava za nadzor, kako bi se sprečio potencijalni sukob interesa. Uprava za nadzor će ipak biti nadležna za ocenu tzv. planova oporavka i obavljanje drugih poslova koji se tiču tih planova, kao i za preduzimanje mera rane intervencije prema bankama imajući u vidu da ti poslovi predstavljaju deo nadzorne funkcije nad bankama, a ne deo poslova koji se odnose na restrukturiranje banke.

Na kraju, radi usklađivanja sa Zakonom o platnim uslugama, predloženo je da Narodna banka Srbije operatorima platnog sistema izdaje i oduzima dozvole za rad tog sistema, vrši nadzor nad njihovim poslovanjem i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge (tačka 13).

Članom 2. vrši se pravno-redakcijsko usklađivanje člana 8a Zakona sa izmenjenom numeracijom tačkaka u novom članu 4. Zakona.

Članom 3. precizira se odredba člana 11. stav 1. Zakona koja se odnosi na članstvo Narodne banke Srbije u međunarodnim finansijskim organizacijama i

institucijama i na druge oblike njene međunarodne saradnje, kao i na njenu obavezu izveštavanja o tome. Imajući u vidu novu funkciju Narodne banke Srbije u oblasti restrukturiranja banaka i potrebu da se ostvari međunarodna saradnja i u toj oblasti, navedeno je da Narodna banka Srbije može saradivati i sa telima nadležnim za restrukturiranje finansijskih institucija, a, pošto je postojeća dinamika izveštavanja o pitanjima koja se tiču međunarodne saradnje neprimerena učestalosti uspostavljanja nove saradnje, predviđeno je da se Narodna skupština o ovim pitanjima izveštava u okviru redovnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i rezultatima rada.

Članom 4. menja se član 15. Zakona, i to tako da se utvrdi nadležnost Izvršnog odbora da odlučuje o davanju i oduzimanju platnim institucijama dozvola za pružanje platnih usluga, kao i o davanju i oduzimanju institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje tog novca. Pored dodavanja pomenutih nadležnosti koje se tiču novih finansijskih institucija, ovim članom preciziraju se nadležnosti Izvršnog odbora u vezi s donošenjem upravnih akata u oblasti kontrolne, odnosno nadzorne funkcije nad postojećim finansijskim institucijama.

Članom 5. dodaje se član 15a, kojim se propisuje nadležnost Izvršnog odbora da donosi propise, druge opšte i pojedinačne akte, u skladu sa Zakonom o bankama. Propisano je da se odluka o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije banke, kao deo postupka restrukturiranja donosi na predlog organizacione jedinice nadležne za restrukturiranje, odnosno guvernera.

Članom 6. precizira se član 18. Zakona.

Članom 7. vrši se pravno redakcijsko usklađivanje člana 21a Zakona s predloženim izmenama koje se odnose na nove funkcije Narodne banke Srbije, kako bi se jasno razdvojile nadležnosti Uprave za nadzor u oblasti nadzora nad finansijskim institucijama od nadležnosti Narodne banke Srbije u oblasti restrukturiranja banaka.

Članom 8. dodaje se član 21b, kojim se uspostavlja osnova da se poslovi koji se odnose na nadzor nad finansijskim institucijama i poslovi koji se odnose na restrukturiranje banaka u Narodnoj banci Srbije organizuju na način kojim se obezbeđuju neophodna saradnja i razmena informacija između Uprave za nadzor i organizacione jedinice u čijem je delokrugu restrukturiranje banaka, a sprečava sukob interesa.

Članom 9. u članu 24. Zakona dodaje se obaveza guvernera da najmanje jednom u tri meseca izveštava Savet guvernera o davanju i oduzimanju operatorima platnih sistema dozvola za rad tog sistema, kao i obaveza Izvršnog odbora da Savet guvernera najmanje jednom u tri meseca izveštava o aktivnostima u vezi s restrukturiranjem banaka.

Odredbama **čl. 10.** i **11.** menjaju se čl. 26. i 27. Zakona tako što se, kao osnov za prestanak funkcije, briše ispunjenje uslova za starosnu penziju. Ovo se predlaže stoga imajući u vidu princip personalne nezavisnosti, kao i stoga što je u trenutku izbora funkcionera poznato da li će on u toku trajanja mandata ispuniti uslove za starosnu penziju.

Članom 12. menja se član 38. Zakona kako bi se precizirali poslovi Narodne banke Srbije koji se tiču odobravanja kratkoročnih kredita bankama. Naime, kreditiranje banaka radi obezbeđenja njihovih redovnih potreba za likvidnošću, kao jedan od instrumenata monetarne politike, razdvojeno je od obezbeđivanja hitne podrške likvidnosti (*emergency liquidity assistance*) solventnoj banci koja se privremeno suočava s problemima s likvidnošću, a koje se vrši u izuzetnim slučajevima.

Članom 13. precizira se odredba člana 45. tačka 3) Zakona, koja je osnov za donošenje propisa Narodne banke Srbije kojim se uređuju poslovi sa efektivnim stranim novcem.

Članom 14. dodaje se član 57a, kojim se uređuje izdavanje prigodnog kovanog novca i numizmatičkog novca. Ovom odredbom otklanjaju se nedostaci (uređuju praznine) koje sadrži Zakon o prigodnom kovanom novcu (u kome nije utvrđeno ko donosi odluku o izdavanju tog novca i ne postoji ovlašćenje za Narodnu banku Srbije da donese podzakonski akt kojim će bliže urediti ovu materiju) i uvodi se pojam *numizmatičkog novca*, u skladu s propisima i praksom država članica Evropske unije. Pošto Narodna banka Srbije ne može imati svojstvo tipičnog trgovca čija se prava i obaveze propisuju Zakonom o trgovini – precizirano je da se na nju ne primenjuju odredbe tog zakona kad prigodni kovani novac, numizmatički novac i druge proizvode specijalizovane organizacije u njenom sastavu prodaje neposredno u svom poslovnom objektu.

Članom 15. menja se član 59. Zakona tako da se propisuje nadležnost guvernera da donosi propise kojima se uređuju platni sistemi i druge opšte akte u oblasti ovih sistema, kao i da odlučuje o davanju i oduzimanju operatorima platnog sistema dozvola za rad tog sistema. Pored toga, vrši se terminološko usklađivanje sa Zakonom o platnim uslugama.

Članom 16. dopunjuje se član 62. stav 1. Zakona time što se predviđa da zabrana monetarnog finansiranja obuhvata i zabranu davanja garancija i drugih oblika obezbeđenja. Ovo proširenje zabrane monetarnog finansiranja u skladu je s pravnim aktima Evropske unije i međunarodno priznatim standardima.

Članom 17. dodaje se glava IVa, koja se odnosi na funkciju restrukturiranja banaka, i članovi 65a i 65b, kojima se uređuje pravo Narodne banke Srbije da, pri sprovođenju restrukturiranja banke, odnosno člana bankarske grupe i vršenju drugih ovlašćenja u vezi s tim restrukturiranjem, vrši uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju banke, odnosno člana bankarske grupe, kao i u poslovne knjige i drugu dokumentaciju lica koja su s njima povezana imovinskim, upravljačkim ili poslovnim odnosima, te da saraduje i razmenjuje podatke pribavljene u obavljanju funkcije restrukturiranja banaka sa Agencijom za osiguranje depozita, domaćim organima i institucijama nadležnim za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, stranim telima nadležnim za restrukturiranje finansijskih institucija i za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja, kao i s drugim nadležnim telima.

Članom 18. u članu 71. Zakona briše se obaveza Narodne banke Srbije da Narodnoj skupštini podnosi polugodišnji izveštaj o monetarnoj politici, s obzirom na to da su godišnjim izveštajem o monetarnoj politici iz člana 71. stav 2. Zakona već obuhvaćeni svi podaci koji bi bili sadržani u tom polugodišnjem izveštaju, a Narodna banka Srbije već objavljuje tromesečne izveštaje o inflaciji.

Članom 19. precizira se član 72a Zakona tako što se izričito navodi da zakon koji je predložila Narodna banka Srbije u Narodnoj skupštini, osim guvernera, može obrazlagati i lice koje on ovlasti, što je u skladu i s Poslovnikom o radu Narodne skupštine.

Članom 20. dodaje se član 78a, kojim se propisuje da Narodna banka Srbije nije obveznik poreza na dobit pravnih lica, kao ni drugih direktnih poreza, sudskih i drugih taksi i naknada (npr. nagrada za rad i naknada koju naplaćuju javni beležnici) od čijeg su plaćanja izuzeti državni organi i organizacije. Ova dopuna je bila neophodna kako bi se prevazišli problemi i različita tumačenja u vezi s primenom pojedinih poreskih zakona na Narodnu banku Srbije.

Članom 21. menja se član 84. Zakona, jer institut zaposlenih s posebnim ovlašćenjima, pored funkcionera i rukovodilaca u Narodnoj banci Srbije, nije prepoznat kao značajan u praksi, a pritom je izazivao i nepotrebne nedoumice.

Članom 22. menja se član 86b Zakona kojim se uređuje odgovornost za štetu koja nastane u obavljanju poslova Narodne banke Srbije, kako bi se uskladio sa evropskim standardima i najboljom uporednom praksom zastupljenom u državama članicama Evropske unije, a koji nalažu da se odgovornost centralne banke i njenih zaposlenih ograniči samo na onu štetu koja je prouzrokovana postupanjem koje ne može svrstati u pravni standard *postupanja u dobroj veri*.

Članom 23. utvrđeno je da je Narodna banka Srbije dužna da svoj statut uskladi sa odredbama predloženog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog zakona, a svoje unutrašnje opšte akte (o unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji poslova i sl.) u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog statuta, kako bi se stvorile odgovarajuće organizacione, kadrovske i tehničke pretpostavke za nesmetano obavljanje novih funkcija koje se Narodnoj banci Srbije poveravaju ovim zakonom.

Članom 24. predviđa se da danom stupanja na snagu predloženog zakona prestaje da važi Zakon o prigodnom kovanom novcu („Službeni list SRJ”, br. 46/96), s obzirom na to da su pitanja u vezi sa izdavanjem prigodnog kovanog novca u predloženom zakonu sveobuhvatno uređena.

Članom 25. uređuje se stupanje na snagu predloženog zakona i odlaže primena odredaba kojima se uređuje nova funkcija Narodne banke Srbije koja se odnosi na restrukturiranje.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku iz istih razloga zbog kojih je i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bankama potrebno doneti po hitnom postupku. Naime, ovaj zakon je prateći zakon u odnosu na Zakon o platnim uslugama i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bankama, koji se inače donose radi usklađivanja s propisima Evropske unije.

VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O NARODNOJ BANCII SRBIJE KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Član 4.

~~Narodna banka Srbije obavlja sledeće funkcije:~~

- ~~1) utvrđuje i sprovodi monetarnu i deviznu politiku;~~
- ~~2) upravlja deviznim rezervama;~~
- ~~3) utvrđuje i sprovodi, u okviru svoje nadležnosti, aktivnosti i mere radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema;~~

~~4) izdaje i oduzima bankama dozvole za rad, vrši kontrolu boniteta i zakonitosti poslovanja banaka i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;~~

~~5) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje delatnosti osiguranja, vrši kontrolu ove delatnosti, odnosno nadzor nad obavljanjem te delatnosti, izdaje i oduzima ovlašćenja za obavljanje pojedinih poslova iz delatnosti osiguranja i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;~~

~~6) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, vrši nadzor nad obavljanjem ovih poslova i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijski lizing;~~

~~6a) obavlja poslove zaštite prava i interesa korisnika usluga koje pružaju banke, davaoci finansijskog lizinga, društva za osiguranje i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, u skladu sa zakonom;~~

~~7) izdaje i oduzima društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima dozvole za rad i dozvole za upravljanje tim fondovima, vrši nadzor nad ovom delatnošću i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi;~~

~~8) izdaje novčanice i kovani novac i upravlja tokovima gotovine;~~

~~9) uređuje, kontroliše i unapređuje nesmetano funkcionisanje platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa zakonom;~~

~~10) obavlja zakonom, odnosno ugovorom utvrđene poslove za Republiku Srbiju ne ugrožavajući pri tom samostalnost i nezavisnost iz člana 2. ovog zakona.~~

ČLAN 4.

NARODNA BANKA SRBIJE OBAVLJA SLEDEĆE FUNKCIJE:

- 1) UTVRĐUJE I SPROVODI MONETARNU I DEVIZNU POLITIKU;
- 2) UPRAVLJA DEVIZNIM REZERVAMA;
- 3) UTVRĐUJE I SPROVODI, U OKVIRU SVOJE NADLEŽNOSTI, AKTIVNOSTI I MERE RADI OČUVANJA I JAČANJA STABILNOSTI FINANSIJSKOG SISTEMA;
- 4) IZDAJE NOVČANICE I KOVANI NOVAC I UPRAVLJA TOKOVIMA GOTOVINE;
- 5) UREĐUJE, KONTROLIŠE I UNAPREĐUJE NESMETANO FUNKCIONISANJE PLATNOG PROMETA U ZEMLJI I SA INOSTRANSTVOM, U SKLADU SA ZAKONOM;
- 6) IZDAJE I ODUZIMA BANKAMA DOZVOLE ZA RAD, VRŠI KONTROLU BONITETA I ZAKONITOSTI POSLOVANJA BANAKA I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE;
- 7) IZDAJE I ODUZIMA DOZVOLE ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI OSIGURANJA, VRŠI KONTROLU OVE DELATNOSTI, ODNOSNO NADZOR NAD NJENIM OBAVLJANJEM, IZDAJE I ODUZIMA OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE POJEDINIH POSLOVA IZ DELATNOSTI OSIGURANJA I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OSIGURANJE;
- 8) IZDAJE I ODUZIMA DOZVOLE ZA OBAVLJANJE POSLOVA FINANSIJSKOG LIZINGA, VRŠI NADZOR NAD OBAVLJANJEM OVIH POSLOVA I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE FINANSIJSKI LIZING;

9) IZDAJE I ODUZIMA DRUŠTVIMA ZA UPRAVLJANJE DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOVIMA DOZVOLE ZA RAD I DOZVOLE ZA UPRAVLJANJE TIM FONDOVIMA, VRŠI NADZOR NAD OVOM DELATNOŠĆU I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU DOBROVOLJNI PENZIJSKI FONDOVI;

10) IZDAJE I ODUZIMA PLATNIM INSTITUCIJAMA DOZVOLE ZA PRUŽANJE PLATNIH USLUGA, A INSTITUCIJAMA ELEKTRONSKOG NOVCA DOZVOLE ZA IZDAVANJE ELEKTRONSKOG NOVCA, VRŠI NADZOR NAD PRUŽANJEM PLATNIH USLUGA I IZDAVANJEM ELEKTRONSKOG NOVCA, A OBAVLJA I DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE;

11) OBAVLJA POSLOVE ZAŠTITE PRAVA I INTERESA KORISNIKA USLUGA KOJE PRUŽAJU BANKE, DRUŠTVA ZA OSIGURANJE, DAVAOCI FINANSIJSKOG LIZINGA, DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOVIMA, PRUŽAOCI PLATNIH USLUGA I IZDAVAOCI ELEKTRONSKOG NOVCA, U SKLADU SA ZAKONOM;

12) UTVRĐUJE ISPUNJENOST USLOVA ZA POKRETANJE POSTUPAKA RESTRUKTURIRANJA BANAKA, ODNOSNO ČLANOVA BANKARSKE GRUPE I SPROVODI OVE POSTUPKE, ODLUČUJE O INSTRUMENTIMA I MERAMA KOJE ĆE SE PREDUZETI U RESTRUKTURIRANJU I OBAVLJA DRUGE POSLOVE U VEZI S RESTRUKTURIRANJEM BANAKA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE;

13) IZDAJE I ODUZIMA OPERATORIMA PLATNOG SISTEMA DOZVOLE ZA RAD OVOG SISTEMA, VRŠI NADZOR NAD NJIHOVIM POSLOVANJEM I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE;

14) OBAVLJA ZAKONOM, ODNOSNO UGOVOROM UTVRĐENE POSLOVE ZA REPUBLIKU SRBIJU NE UGROŽAVAJUĆI PRITOM SAMOSTALNOST I NEZAVISNOST IZ ČLANA 2. OVOG ZAKONA;

15) OBAVLJA DRUGE POSLOVE IZ SVOJE NADLEŽNOSTI, U SKLADU SA ZAKONOM.

Član 8a.

U okviru Narodne banke Srbije, u skladu sa ovim zakonom i Statutom, za obavljanje funkcija iz člana 4. stav 1. tač. od 4) do 7) ovog zakona ČLANA 4. TAČ. OD 6) DO 11) OVOG ZAKONA obrazuje se Uprava za nadzor nad finansijskim institucijama (u daljem tekstu: Uprava za nadzor).

Finansijskim institucijama u smislu ovog zakona smatraju se lica koja obavljaju delatnosti iz člana 4. stav 1. tač. od 4) do 7) ovog zakona ČLANA 4. TAČ. OD 6) DO 11) OVOG ZAKONA.

Položaj, organizacija i način rada Uprave za nadzor bliže se uređuju Statutom.

Član 11.

~~Narodna banka Srbije može biti članica međunarodnih finansijskih organizacija i institucija i može saradivati sa stranim centralnim bankama, s regulatornim telima, kao i s finansijskim i kreditnim institucijama, o čemu obaveštava Narodnu skupštinu dostavljanjem redovnih tromesečnih izveštaja, a po potrebi i češće, radi izvršavanja svog osnovnog cilja i svojih funkcija. NARODNA BANKA~~

SRBIJE MOŽE BITI ČLANICA MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA I MOŽE SARADIVATI SA STRANIM CENTRALNIM BANKAMA, TELIMA NADLEŽNIM ZA NADZOR U OBLASTI FINANSIJSKOG POSLOVANJA, TELIMA NADLEŽNIM ZA RESTRUKTURIRANJE FINANSIJSKIH INSTITUCIJA I DRUGIM REGULATORNIM TELIMA, KAO I S FINANSIJSKIM I KREDITNIM INSTITUCIJAMA, O ČEMU OBAVEŠTAVA NARODNU SKUPŠTINU U SVOM GODIŠNJEM IZVEŠTAJU O POSLOVANJU I REZULTATIMA RADA.

Narodna banka Srbije, ne ugrožavajući ostvarivanje svojih ciljeva, može zastupati Republiku Srbiju u međunarodnim finansijskim organizacijama i institucijama i drugim oblicima međunarodne saradnje, uz saglasnost Vlade.

Član 15.

~~Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor donosi propise u oblasti kontrolne i nadzorne funkcije nad finansijskim institucijama u skladu sa zakonom.~~

~~Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor rešenjem odlučuje o davanju i oduzimanju finansijskim institucijama dozvola za rad, odnosno obavljanje delatnosti.~~

~~Rešenje iz stava 2. ovog člana potpisuje guverner.~~

ČLAN 15.

IZVRŠNI ODBOR NA PREDLOG UPRAVE ZA NADZOR DONOSI PROPISE I DRUGE OPŠTE AKTE U OBLASTI KONTROLNE I NADZORNE FUNKCIJE NAD FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA U SKLADU SA ZAKONOM.

IZVRŠNI ODBOR NA PREDLOG UPRAVE ZA NADZOR REŠENJEM ODLUČUJE O DAVANJU I ODUZIMANJU BANKAMA DOZVOLA ZA RAD, O DAVANJU I ODUZIMANJU DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE DOZVOLA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OSIGURANJA, O DAVANJU I ODUZIMANJU DOZVOLA ZA OBAVLJANJE POSLOVA FINANSIJSKOG LIZINGA, O DAVANJU I ODUZIMANJU DRUŠTVIMA ZA UPRAVLJANJE DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOVIMA DOZVOLA ZA RAD I DOZVOLA ZA UPRAVLJANJE TIM FONDOVIMA, KAO I O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA POKRETANJE STEČAJNOG POSTUPKA, ODNOSNO POSTUPKA LIKVIDACIJE NAD OVIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA.

IZVRŠNI ODBOR NA PREDLOG UPRAVE ZA NADZOR REŠENJEM ODLUČUJE I O DAVANJU I ODUZIMANJU PLATNIM INSTITUCIJAMA DOZVOLA ZA PRUŽANJE PLATNIH USLUGA, KAO I O DAVANJU I ODUZIMANJU INSTITUCIJAMA ELEKTRONSKOG NOVCA DOZVOLA ZA IZDAVANJE OVOG NOVCA.

ČLAN 15A

IZVRŠNI ODBOR DONOSI PROPISE I DRUGE OPŠTE AKTE U OBLASTI RESTRUKTURIRANJA BANAKA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE.

IZVRŠNI ODBOR ODLUČUJE O USVAJANJU PLANA RESTRUKTURIRANJA, OTKLANJANJU PREPREKA ZA RESTRUKTURIRANJE, OTPISU I KONVERZIJI KAPITALA, IZBORU LICA KOJE VRŠI NEZAVISNU PROCENU VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA, POKRETANJU POSTUPKA RESTRUKTURIRANJA, KAO I O INSTRUMENTIMA I MERAMA KOJE SE PREDUZIMAJU U RESTRUKTURIRANJU, A DONOSI I DRUGE POJEDINAČNE AKTE U POSTUPKU RESTRUKTURIRANJA BANKE I BANKARSKE GRUPE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE.

IZUZETNO OD ČLANA 15. STAV 2. OVOG ZAKONA, IZVRŠNI ODBOR REŠENJEM ODLUČUJE O ODUZIMANJU BANKAMA DOZVOLA ZA RAD I O

ISPUNJENOSTI USLOVA ZA POKRETANJE STEČAJNOG POSTUPKA, ODNOSNO POSTUPKA LIKVIDACIJE BANKE – AKO SE DOZVOLA ZA RAD ODUZIMA I POSTUPAK STEČAJA, ODNOSNO LIKVIDACIJE BANKE POKREĆE USLED POKRETANJA, ODNOSNO SPROVOĐENJA POSTUPKA RESTRUKTURIRANJA BANKE.

Guverner i viceguverneri

Član 18.

Guverner:

- 1) rukovodi poslovanjem Narodne banke Srbije i organizuje njen rad;
- 2) sprovodi odluke Izvršnog odbora i Saveta;
- 3) donosi propise, opšte i pojedinačne akte iz nadležnosti Narodne banke Srbije koji zakonom nisu stavljeni u nadležnost ~~Izvršnog odbora i Saveta~~ IZVRŠNOG ODBORA, SAVETA I UPRAVE ZA NADZOR;
- 4) predlaže propise, opšte i pojedinačne akte koje donose Izvršni odbor i Savet, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno;
- 5) uređuje unutrašnju organizaciju Narodne banke Srbije i sistematizaciju radnih mesta u Narodnoj banci Srbije, kao i radne odnose zaposlenih u Narodnoj banci Srbije (u daljem tekstu: zaposleni);
- 6) imenuje i razrešava zaposlene koji rukovode organizacionim jedinicama u Narodnoj banci Srbije (u daljem tekstu: rukovodioci);
- 7) obavlja i druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonom na način koji nije u suprotnosti sa ciljevima iz člana 3. ovog zakona.

Propisi iz stava 1. tačka 3) ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Član 21a

~~Uprava za nadzor:~~

- ~~1) obavlja poslove kontrole i nadzora iz člana 4. stav 1. tač. od 4) do 7) ovog zakona (u daljem tekstu: nadzor nad finansijskim institucijama);~~
- ~~2) donosi pojedinačne akte u oblasti nadzora nad finansijskim institucijama, osim akata iz člana 15. ovog zakona;~~
- ~~3) predlaže Izvršnom odboru donošenje propisa i pojedinačnih akata iz člana 15. ovog zakona;~~
- ~~4) nalaže i preduzima mere prema finansijskim institucijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje finansijskih institucija.~~

UPRAVA ZA NADZOR:

- 1) OBAVLJA POSLOVE KONTROLE, ODNOSNO NADZORA I ZAŠTITE IZ ČLANA 4. TAČ. OD 6) DO 11) OVOG ZAKONA (U DALJEM TEKSTU: NADZOR NAD FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA).
- 2) DONOSI POJEDINAČNE AKTE U OBLASTI NADZORA NAD FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA, OSIM AKATA IZ ČL. 15. I 15A OVOG ZAKONA;
- 3) PREDLAŽE IZVRŠNOM ODBORU DONOŠENJE PROPISA I POJEDINAČNIH AKATA IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA;
- 4) NALAŽE I PREDUZIMA MERE PREMA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POSLOVANJE FINANSIJSKIH

INSTITUCIJA, OSIM MERA IZ ČLANA 15A OVOG ZAKONA I DRUGIH MERA KOJE SE PREDUZIMAJU U VEZI S RESTRUKTURIRANJEM BANKE I BANKARSKE GRUPE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE.

Uprava za nadzor ima direktora, koji ne može biti iz redova viceguvernera.

Direktora Uprave za nadzor bira Narodna skupština na predlog odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Odbor za finansije).

Direktor Uprave za nadzor bira se na period od šest godina, s pravom ponovnog izbora.

Ako direktoru Uprave za nadzor prestane funkcija pre isteka mandata, novi direktor Uprave za nadzor bira se na period do isteka mandata direktora kome je funkcija prestala.

Na izbor, nespojivost funkcija i sukob interesa direktora Uprave za nadzor shodno se primenjuju odredbe člana 19. st. 3. i 4. i člana 20. ovog zakona.

ČLAN 21B

POSLOVI NADZORA NAD FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA I POSLOVI KOJI SE ODOSE NA RESTRUKTURIRANJE BANAKA OBAVLJAJU SE U NARODNOJ BANC SRBIJE NA NAČIN KOJIM SE OBEZBEĐUJU NJIHOVA SAMOSTALNOST I ORGANIZACIONA RAZDVOJENOST U ODNOSU NA DRUGE FUNKCIJE I POSLOVE NARODNE BANKE SRBIJE I KOJIM SE SPREČAVA SUKOB INTERESA.

POSLOVI NADZORA NAD FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA I POSLOVI KOJI SE ODOSE NA RESTRUKTURIRANJE BANAKA OBAVLJAJU SE U NARODNOJ BANC SRBIJE NA NAČIN KOJIM SE OBEZBEĐUJU ODVOJENO RUKOVOĐENJE SVAKIM OD TIH POSLOVA I NJIHOVA ORGANIZACIONA RAZDVOJENOST, TE KOJIM SE SPREČAVA SUKOB INTERESA.

NARODNA BANKA SRBIJE UNUTRAŠNjim OPŠTIM AKTIMA BLIŽE UREĐUJE SARADNJU I RAZMENU PODATAKA IZMEĐU ORGANIZACIONIH JEDINICA U ČIJEM SU DELOKRUGU POSLOVI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

Član 24.

Guverner je dužan da najmanje jednom u tri meseca Savetu dostavi izveštaj o sprovođenju monetarne politike, KAO I O DAVANJU I ODUZIMANJU DOZVOLA IZ ČLANA 59. OVOG ZAKONA.

Uprava za nadzor je dužna da najmanje jednom u tri meseca Savetu dostavi izveštaj o izdavanju i oduzimanju dozvola iz člana 15. ovog zakona i o nadzoru nad finansijskim institucijama.

IZVRŠNI ODBOR JE DUŽAN DA NAJMANJE JEDNOM U TRI MESECA SAVETU DOSTAVI IZVEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA I AKTIMA IZ ČLANA 15A OVOG ZAKONA.

Radi obavljanja poslova iz člana 23. ovog zakona, Savet može od Izvršnog odbora, guvernera i Uprave za nadzor zahtevati da mu dostave odgovarajuću dokumentaciju i podatke koji su nastali u radu Narodne banke Srbije.

Prestanak funkcije

Član 26.

Guverneru, viceguvernerima, direktoru Uprave za nadzor i članovima Saveta (u daljem tekstu: funkcioner Narodne banke Srbije) prestaje funkcija istekom mandata, a, pre isteka mandata – ako podnesu pismenu ostavku, ako im radni odnos

~~prestane zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, kao i u slučaju razrešenja s funkcije.~~

Ako funkcioneru Narodne banke Srbije funkcija prestane pre isteka mandata, novi funkcioner bira se u roku od 90 dana od dana prestanka funkcije.

Član 27.

Funkcioneri Narodne banke Srbije ostavku podnose Narodnoj skupštini i dužni su da o podnetoj ostavci bez odlaganja obaveste Savet.

Funkcioneru Narodne banke Srbije koji je podneo ostavku funkcija prestaje izborom novog, a najkasnije istekom 90 dana od dana podnošenja ostavke.

~~Guverneru, viceguvernerima i direktoru Uprave za nadzor funkcija prestaje momentom prestanka radnog odnosa zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, o čemu su guverner, viceguverneri i direktor Uprave za nadzor dužni da obaveste Narodnu skupštinu i Savet najkasnije šest meseci pre ispunjenja tih uslova.~~

Odbor za finansije konstatuje prestanak funkcije funkcionera Narodne banke Srbije.

Odobranje kratkoročnih kredita

Član 38.

~~Narodna banka Srbije može bankama odobravati kredite s rokom dospeća do godinu dana, na osnovu zaloge hartija od vrednosti, deviza i drugih utvrđenih sredstava obezbeđenja.~~

~~Narodna banka Srbije uređuje vrstu i kvalitet sredstava obezbeđenja na osnovu kojih odobrava kredite iz stava 1. ovog člana, kao i uslove i način odobravanja tih kredita.~~

ČLAN 38.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE BANKAMA, RADI OBEZBEĐENJA NJIHOVIH REDOVNIH POTREBA ZA LIKVIDNOŠĆU, ODOBRAVATI KREDITE S ROKOM DOSPEĆA DO GODINU DANA, NA OSNOVU ZALOGHE HARTIJA OD VREDNOSTI.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE ODOBRI TI KRATKOROČNI KREDIT ZA ODRŽAVANJE LIKVIDNOSTI SOLVENTNOJ BANC I KOJOJ JE HITNO POTREBNO PRIVREMENO OBEZBEDITI LIKVIDNOST, I TO NA OSNOVU ZALOGHE HARTIJA OD VREDNOSTI, DEVIZA I DRUGIH ODGOVARAJUĆIH SREDSTAVA OBEZBEĐENJA.

NARODNA BANKA SRBIJE UREĐUJE VRSTU I KVALITET SREDSTAVA OBEZBEĐENJA NA OSNOVU KOJIH ODOBRAVA KREDITE IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, KAO I USLOVE I NAČIN ODOBRAVANJA TIH KREDITA.

Član 45.

Narodna banka Srbije propisuje:

- 1) uslove i način intervencije Narodne banke Srbije na deviznom tržištu;
- 2) vrste deviza i efektivnog stranog novca koji se kupuju i prodaju na deviznom tržištu;
- ~~3) uslove i način zamene stranih valuta;~~ 3) USLOVE I NAČIN ZAMENE EFEKTIVNOG STRANOG NOVCA U DEVIZE I DEVIZA U EFEKTIVNI STRANI NOVAC, ZAMENE EFEKTIVNOG STRANOG NOVCA, ODNOSNO DEVIZA U JEDNOJ VALUTI ZA EFEKTIVNI STRANI NOVAC, ODNOSNO DEVIZE U DRUGOJ

VALUTI, KAO I ZAMENE OŠTEĆENOG I VANOPTICAJNOG EFEKTIVNOG STRANOG NOVCA;

4) druge mere iz deviznog poslovanja radi ostvarivanja utvrđene politike kursa dinara.

ČLAN 57A

NARODNA BANKA SRBIJE IZDAJE PRIGODNI KOVANI NOVAC I NUMIZMATIČKI NOVAC.

PRIGODNI KOVANI NOVAC JE ZAKONSKO SREDSTVO PLAĆANJA.

ODLUKU O IZDAVANJU NOVCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI POVODOM ISTORIJSKIH, NAUČNIH, KULTURNIH, SPORTSKIH, HUMANITARNIH ILI DRUGIH DOGAĐAJA KOJI SU OD OPŠTEG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU ILI SU OD MEĐUNARODNOG ZNAČAJA, NA INICIJATIVU VLADE ILI NA SVOJU INICIJATIVU.

ODLUKOM IZ STAVA 3. OVOG ČLANA NAROČITO SE UTVRĐUJE KOLIČINA NOVCA KOJI SE IZDAJE, KAO I NJEGOVA NOMINALNA VREDNOST, ODNOSNO PRODAJNA CENA, SASTAV, APOENSKA STRUKTURA I OSNOVNA OBELEŽJA.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE DA PRODAJE NOVAC IZ STAVA 1. OVOG ČLANA – NEPOSREDNO ILI PREKO OVLAŠĆENIH LICA.

KAD U SVOM POSLOVNOM OBJEKTU NEPOSREDNO PRODAJE NOVAC IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ILI DRUGE PROIZVODE SPECIJALIZOVANE ORGANIZACIJE U NJENOM SASTAVU – NA NARODNU BANKU SRBIJE NE PRIMENJUJE SE ZAKON KOJIM SE UREĐUJE TRGOVINA.

NARODNA BANKA SRBIJE BLIŽE PROPISUJE USLOVE I NAČIN IZDAVANJA NOVCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Platni sistem

Član 59.

~~Narodna banka Srbije vodi računa o efikasnom i sigurnom funkcionisanju i razvoju platnog sistema i, u skladu sa zakonom, donosi propise kojima se uređuje ovaj sistem.~~

PLATNI SISTEMI

ČLAN 59.

NARODNA BANKA SRBIJE VODI RAČUNA O EFIKASNOM I SIGURNOM FUNKCIONISANJU I RAZVOJU PLATNIH SISTEMA I, U SKLADU SA ZAKONOM, DONOSI PROPISE KOJIMA SE UREĐUJU OVI SISTEMI.

GUVERNER DONOSI PROPISE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA I DRUGE OPŠTE AKTE U OBLASTI PLATNIH SISTEMA I REŠENJEM ODLUČUJE O DAVANJU I ODUZIMANJU OPERATORIMA PLATNOG SISTEMA DOZVOLA ZA RAD OVOG SISTEMA.

Član 62.

Narodna banka Srbije ne može odobravati kredite, pozajmice, prekoračenja po računu ili druge vidove kreditnih olakšica Republici Srbiji, autonomnoj pokrajini ili jedinici lokalne samouprave, javnim preduzećima i drugim pravnim licima čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, odnosno u kojima Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave imaju kontrolno učešće, NITI MOŽE DAVATI GARANCIJE ZA

IZMIRENJE OBAVEZA TIH SUBJEKATA ILI NA DRUGI NAČIN OBEZBEĐIVATI IZMIRENJE NJIHOVIH OBAVEZA.

Narodna banka Srbije ne može neposredno kupovati hartije od vrednosti koje izdaju subjekti iz stava 1. ovog člana.

Zabrana iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na dnevne kredite čije rokove dospeća nije moguće produžavati, kao ni na kredite, pozajmice, prekoračenja po računu ili druge vidove kreditnih olakšica koji se odobravaju Republici Srbiji za izmirivanje njenih obaveza po osnovu članstva u Međunarodnom monetarnom fondu.

Kredite i kreditne olakšice bankama u kojima kontrolno učešće imaju Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave – Narodna banka Srbije može odobravati pod uslovima i na način koji su utvrđeni ovim zakonom.

Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave imaju kontrolno učešće iz st. 1. i 4. ovog člana ako neposredno ili posredno:

- 1) imaju mogućnost da ostvare više od 50% glasačkih prava u pravnom licu, ili
- 2) imaju vlasništvo nad više od 50% kapitala tog pravnog lica, ili
- 3) mogu imenovati više od polovine članova upravnog ili nadzornog odbora ili drugog organa upravljanja pravnog lica.

IVa. FUNKCIJA RESTRUKTURIRANJA BANAKA

ČLAN 65A

PRI SPROVOĐENJU RESTRUKTURIRANJA BANKE, ODNOSNO ČLANA BANKARSKE GRUPE I VRŠENJU DRUGIH OVLAŠĆENJA U VEZI S TIM RESTRUKTURIRANJEM, NARODNA BANKA SRBIJE IMA PRAVO UVIDA U POSLOVNE KNJIGE I DRUGU DOKUMENTACIJU BANKE, ODNOSNO ČLANA BANKARSKE GRUPE, KAO I U POSLOVNE KNJIGE I DRUGU DOKUMENTACIJU LICA KOJA SU S NJIMA POVEZANA IMOVINSKIM, UPRAVLJAČKIM ILI POSLOVNIM ODNOSIMA.

NARODNA BANKA SRBIJE PROPISUJE BLIŽE USLOVE I NAČIN VRŠENJA OVLAŠĆENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, U SKLADU SA OVIM I DRUGIM ZAKONOM.

ČLAN 65B

RADI OBAVLJANJA FUNKCIJE RESTRUKTURIRANJA BANAKA, ODNOSNO ČLANA BANKARSKE GRUPE, NARODNA BANKA SRBIJE SARADUJE SA AGENCIJOM NADLEŽNOM ZA OSIGURANJE DEPOZITA, S DOMAĆIM ORGANIMA I INSTITUCIJAMA NADLEŽNIM ZA NADZOR U OBLASTI FINANSIJSKOG POSLOVANJA, SA STRANIM TELIMA NADLEŽNIM ZA RESTRUKTURIRANJE FINANSIJSKIH INSTITUCIJA I ZA NADZOR U OBLASTI FINANSIJSKOG POSLOVANJA, KAO I S DRUGIM NADLEŽNIM TELIMA.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE PODATKE PRIBAVLJENE U OBAVLJANJU FUNKCIJE RESTRUKTURIRANJA BANAKA RAZMENJIVATI SA ORGANIMA, INSTITUCIJAMA I TELIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POSLOVANJE BANAKA.

VII. ODNOS NARODNE BANKE SRBIJE PREMA NARODNOJ SKUPŠTINI I VLADI

Član 71.

Narodna banka Srbije, najkasnije 15. decembra tekuće godine, dostavlja Narodnoj skupštini, radi informisanja, program monetarne politike za narednu godinu.

Narodna banka Srbije, najkasnije 30. juna naredne godine, podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o monetarnoj politici, uz obrazloženje svih faktora koji su uticali na sprovođenje te politike, kao i godišnji izveštaj o stabilnosti finansijskog sistema.

~~Narodna banka Srbije, najkasnije 30. septembra tekuće godine, podnosi Narodnoj skupštini polugodišnji izveštaj o monetarnoj politici, uz obrazloženje svih faktora koji su uticali na sprovođenje te politike.~~

Narodna banka Srbije, najkasnije 30. juna naredne godine, podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o svom poslovanju i rezultatima rada.

Sadržina izveštaja iz ~~st. 2, 3. i 4.~~ ovog člana utvrđuje se Statutom.

Narodna banka Srbije je dužna da program monetarne politike iz stava 1. ovog člana bez odlaganja objavi u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Guverner u Narodnoj skupštini obrazlaže program monetarne politike i izveštaje iz ovog člana.

Narodna skupština ne može Narodnoj banci Srbije davati bilo kakva uputstva na osnovu dostavljenog programa monetarne politike i podnetih izveštaja iz ovog člana.

Član 72a.

Narodna banka Srbije ima pravo predlaganja Narodnoj skupštini zakona iz svoje nadležnosti.

Guverner ILI LICE KOJE ON OVLASTI na sednici Narodne skupštine obrazlaže zakon koji je predložila Narodna banka Srbije.

ČLAN 78A

NARODNA BANKA SRBIJE NIJE OBVEZNIK POREZA NA DOBIT PRAVNIH LICA, KAO NI DRUGIH DIREKTNIH POREZA I SUDSKIH I DRUGIH TAKSI I NAKNADA OD ČIJEG SU PLAĆANJA IZUZETI DRŽAVNI ORGANI I ORGANIZACIJE.

Član 84.

Prijem u radni odnos u Narodnoj banci Srbije ~~i izbor zaposlenih sa posebnim ovlašćenjima~~ vrši guverner.

~~Zaposleni sa posebnim ovlašćenjima iz stava 1. ovog člana podležu ponovnom izboru svake pete godine.~~

Član 86b.

~~Narodna banka Srbije, guverner, viceguverneri i drugi zaposleni ne odgovaraju za štetu koja nastane u obavljanju poslova Narodne banke Srbije, osim ako se dokaže da je ta šteta prouzrokovana namerno ili krajnjom nepažnjom.~~

~~Za štetu iz stava 1. ovog člana, zaposleni iz tog stava ne mogu odgovarati ni nakon prestanka radnog odnosa u Narodnoj banci Srbije, odnosno prestanka vršenja funkcije.~~

~~Narodna banka Srbije nadoknadiće troškove zastupanja u sudskim i upravnim postupcima koji se protiv zaposlenih iz stava 1. ovog člana pokrenu u vezi s poslovima iz tog stava.~~

ČLAN 86B

NARODNA BANKA SRBIJE, GUVERNER, VICEGUVERNERI, DIREKTOR UPRAVE ZA NADZOR I DRUGI ZAPOSLENI NE ODGOVARAJU ZA ŠTETU KOJA NASTANE U OBAVLJANJU POSLOVA NARODNE BANKE SRBIJE, OSIM AKO SE DOKAŽE DA NISU POSTUPALI U DOBROJ VERI.

ZA ŠTETU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, ZAPOSLENI IZ TOG STAVA NE MOGU ODGOVARATI NI NAKON PRESTANKA RADNOG ODNOSA U NARODNOJ BANCII SRBIJE, ODNOSNO PRESTANKA VRŠENJA FUNKCIJE.

NARODNA BANKA SRBIJE SNOSIĆE TROŠKOVE ZASTUPANJA LICA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U SUDSKIM I UPRAVNIM POSTUPCIMA POKRENUTIM U VEZI S POSLOVIMA IZ TOG STAVA.

NARODNA BANKA SRBIJE SNOSIĆE TROŠKOVE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA I LICIMA KOJIMA JE PRESTAO RADNI ODNOS U NARODNOJ BANCII SRBIJE.

AKO JE U ODGOVARAJUĆEM POSTUPKU PRAVOSNAŽNOM ODLUKOM UTVRĐENO DA SU LICA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRIČINILA ŠTETU IZ TOG STAVA NAMERNO ILI KRAJNJOM NEPAŽNJO, OVA LICA SU DUŽNA DA NARODNOJ BANCII SRBIJE NADOKNADE TROŠKOVE ZASTUPANJA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA, KAO I IZNOS ISPLAĆENE ŠTETE U SKLADU SA ZAKONOM.